

Vakmanschapsroute

Projectplan experiment doorlopende leerlijn
2016 - 2022

**ROC van Amsterdam
Calvijn College
23 mei 2016**

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Inhoudelijk kader	4
2.1	<i>Visie en ambitie</i>	4
2.2	<i>Doelstellingen</i>	5
2.3	<i>Aansluiting met andere Vakmanschapsroutes</i>	7
2.4	<i>Relatie met landelijke kwaliteitsimpulsen</i>	8
3.	De Vakmanschapsroute uitgestippeld	10
3.1	<i>Inleiding</i>	10
3.2	<i>Betrokken opleidingen</i>	10
3.3	<i>Inschrijving en registratie</i>	12
3.4	<i>Programma</i>	12
3.5	<i>Examinering en diplomering</i>	14
3.6	<i>VMR op hoofdlijnen</i>	15
4.	Bedrijfsvoering	17
4.1	<i>Financiën</i>	17
4.2	<i>Personeel en huisvesting</i>	18
4.3	<i>Communicatie</i>	19
4.4	<i>Monitoring</i>	19
4.5	<i>Risicoanalyse</i>	20
5.	Projectstructuur	21
5.1	<i>Inleiding</i>	21
5.2	<i>Stuurgroep</i>	22
5.3	<i>Projectleider</i>	22
5.4	<i>Werkgroepen</i>	23
Bijlagen		24
1.	<i>Opbouw vernieuwd vmbo Calvin College</i>	24
2.	<i>Overzicht cohorten</i>	25
3.	<i>Termijnplanning</i>	27
4.	<i>Achtergrondinformatie opleidingen</i>	28
5.	<i>Namenlijst betrokkenen</i>	29

1. Inleiding

Sinds schooljaar 2014 – 2015 experimenteren het Calvijn College en het ROC van Amsterdam gezamenlijk met de Vakmanschapsroute. De partijen hebben in dit kader op 31 oktober 2013 een samenwerkingsovereenkomst getekend. Binnen de Vakmanschapsroute (VMR) volgen leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg vanaf het 3^e jaar vmbo een geïntegreerde leerroute die in 3 jaar kan leiden tot een mbo-2 diploma. Het project maakt onderdeel uit van een landelijk experiment waarin wordt onderzocht of een dergelijke route bijdraagt aan:

- De doorstroming van leerlingen van het vmbo naar het mbo
- De programmatische aansluiting tussen het vmbo en het mbo
- Het doelmatiger organiseren van het onderwijsproces
- Het voor zo ver mogelijk verkorten van de opleidingsduur
- Het terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters

Om deze doelstellingen te kunnen bereiken, is het binnen het experiment mogelijk om – met goedkeuring van het Ministerie van OCW – qua inhoud en organisatie van het onderwijs op verschillende manieren af te wijken van het reguliere traject:

- Scholen kunnen ervoor kiezen om leerlingen alleen eindexamen vmbo te laten doen in de verplichte algemeen vormende vakken¹.
- Scholen mogen het overige ‘vrije’ deel van het vmbo (de beroepsgerichte / afdelingsvakken) gebruiken om reeds onderdelen van het mbo-curriculum aan te bieden.
- Scholen zijn flexibel in het moment waarop zij leerlingen eindexamen vmbo laten doen. Leerlingen kunnen dit examen in het 1^e, 2^e of 3^e leerjaar van de VMR doen (ofwel het 3^e, 4^e of 5^e leerjaar van het vmbo)².
- Scholen en instellingen zijn vrij om de verplichte vakken Nederlands, Rekenen en de maatschappijvakken en loopbaanoriëntatie en -begeleiding in het vmbo en loopbaan en burgerschap in het mbo beter op elkaar aan te laten sluiten cq te integreren.
- Instellingen zijn flexibel in het moment waarop zij leerlingen de mbo-examens afnemen. Leerlingen kunnen dit examen in het 2^e of 3^e leerjaar van de VMR doen (ofwel het 4^e of 5^e leerjaar van het vmbo).

Het Calvijn College en het ROC van Amsterdam hebben op basis van deze uitgangspunten een eigen VMR ontwikkeld voor verschillende opleidingen. Vanuit het ROC van Amsterdam zijn de colleges Zuid, West en Zuidoost hierbij betrokken. Sinds de start van het experiment zijn inmiddels bijna twee schooljaren doorlopen. De partijen kiezen er om verschillende redenen voor om voor de resterende looptijd van het experiment – tot 1 augustus 2022 – dit voorliggende projectplan op te stellen:

---

¹ Nederlands, Rekenen, Engels, Maatschappijleer, Lichamelijke opvoeding en een kunstvak.

² De tijdvakken waarin de centrale examens worden afgenomen blijven hierbij wel hetzelfde: in mei examen en zowel in juni als in augustus herkansen en inhalen.

- In het komende schooljaar 2016 – 2017 zal het eerste cohort leerlingen het 3^e en laatste jaar van de VMR instromen. Dit betekent dat er heldere procedures dienen te zijn voor de overdracht van leerlingen van het Calvin College naar het ROC van Amsterdam, de afname van de mbo-examens en de uitgifte van diploma's.
- Na uitvoering van (bijna) twee schooljaren is duidelijk dat de oorspronkelijke afspraken op onderdelen aanscherping of aanpassing behoeven. Deze zijn in dit projectplan verwerkt. Het gaat hierbij zowel om inhoudelijke als organisatorische zaken.
- Tenslotte was in de samenwerkingsovereenkomst aangekondigd dat er – conform de eisen van het Ministerie van OCW – een huishoudelijk reglement zou worden opgesteld. In dit reglement zouden afspraken gemaakt worden ten aanzien van onder andere de opzet, vorm en inhoud van het onderwijs en de wederzijdse inbreng van faciliteiten. Aangezien dit reglement nog niet tot stand is gekomen, is gekozen voor het opstellen van dit projectplan ter vervanging ervan.

In het vervolg van dit projectplan schetsen we in hoofdstuk 2 het inhoudelijk kader waarbinnen het experiment wordt uitgevoerd. We formuleren onze visie en ambitie en benoemen de doelstellingen die we met het experiment nastreven. Ook geven we aan hoe dit experiment zich verhoudt tot andere Vakmanschapsroutes waarbij het ROC van Amsterdam betrokken is en wat de relatie is met landelijke kwaliteitsimpulsen in het voortgezet en middelbaar beroepsonderwijs.

In hoofdstuk 3 gaan we vervolgens meer gedetailleerd in op de VMR en beschrijven we hoe we het onderwijs in de VMR inhoudelijk en organisatorisch vormgeven. Specifiek gaan we hierbij in op de wijze waarop we leerlingen in de VMR inschrijven en registreren, hoe we het onderwijsprogramma inhoudelijk opbouwen en hoe we examinering en diplomering van leerlingen vormgeven. Waar nodig benoemen we concrete actiepunten voor het vervolg van het experiment.

De wijze waarop we de bedrijfsvoering van de VMR en de randvoorwaarden inrichten in het experiment beschrijven we in hoofdstuk 4. Achtereenvolgens gaan we in op de financiering van het experiment, de inzet van personeel en huisvesting, de interne en externe communicatie, de wijze waarop we de opbrengsten van het experiment zullen monitoren en hoe we de risico's zullen analyseren en beheersen.

Tenslotte beschrijven we in hoofdstuk 5 de projectstructuur die we voor dit experiment hebben ingericht en welke taak- en rolverdeling we hierbij hanteren. We maken hierbij een onderscheid tussen de stuurgroep, projectleider en verschillende inhoudelijke werkgroepen.

2. Inhoudelijk kader

2.1 Visie en ambitie

Met de VMR kiezen het Calvijn College en het ROC van Amsterdam voor een gezamenlijke aanpak gericht op talentontwikkeling en het bieden van kansen aan jongeren om succesvol door te stromen naar het mbo en (minimaal) een startkwalificatie te behalen. Het idee is dat door het versterken van de beroepskolom vmbo-mbo een interessant alternatief ontstaat voor jongeren en de aantrekkingskracht van het Calvijn College en het ROC van Amsterdam wordt vergroot. Het experiment richt zich op alle leerlingen van de basisberoepsgerichte leerweg van het Calvijn College. Het streven is om met het experiment aan te tonen dat zij met de juiste begeleiding allemaal in staat zijn om via een verkorte leerweg een mbo-2 diploma te behalen. De doelgroep van het experiment is hiermee breder dan het voorgaande landelijke experiment VM2, waaraan het Calvijn College samen met ROC Top deelnam³. VM2 was door het Ministerie van OCW namelijk specifiek in het leven geroepen om uitval onder risicojongeren te voorkomen.

De ambitie van het Calvijn College en het ROC van Amsterdam is om de overstap van vmbo naar mbo voor leerlingen soepeler te maken en het beste van beide werelden te verenigen⁴. Het onderwijs in de VMR wordt in dit kader daarom zoveel mogelijk aangeboden in de bekende omgeving van het Calvijn College. Leerlingen hebben een vaste (studieloopbaan)-begeleider en krijgen duidelijke begeleiding. Het docententeam van het Calvijn College verzorgt de algemeen vormende vakken, de beroepspraktijkvorming (BPV) en de beroepsvakken. Het ROC van Amsterdam zorgt voor de overdracht van kennis en vaardigheden ten aanzien van beroepsgericht onderwijs, ziet toe op de uitwerking van de kwalificatiedossiers op het Calvijn College en is eindverantwoordelijk voor de afname en beoordeling van de mbo examens en de diplomaverstrekking. Daar waar mogelijk wordt de overlap tussen het vmbo- en het mbo-programma verwijderd en worden doorlopende leerlijnen gecreëerd.

Door het bundelen van de krachten kan een aantrekkelijke, meer compacte en doelgerichte leerroute worden aangeboden die de overgang van het vmbo naar het mbo minder groot maakt. Leerlingen worden gestimuleerd verantwoordelijkheid te nemen voor hun leerproces en door middel van reflectie en feedback te komen tot continue ontwikkeling en groei. Het docententeam is gericht op het op een positieve wijze stimuleren en uitdagen van leerlingen en het bieden van kansen. Leerlingen worden gestimuleerd om na het afronden van de VMR door te stromen naar een mbo-3 of 4 opleiding om hiermee hun kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Waar dit niet mogelijk is, worden leerlingen actief ondersteund en begeleid om na de VMR een plek op de arbeidsmarkt te vinden.

---

³ De ervaringen die het Calvijn binnen de VM2 heeft opgedaan, worden meegenomen in de VMR.

⁴ Dit sluit aan bij de aanbevelingen die zijn gedaan in het cultuuronderzoek *Doorlopende leerlijn van vmbo-basisberoepsgerichte leerweg naar mbo-2* door de Hogeschool van Amsterdam, lectoraat Management van Cultuurverandering in opdracht van het Calvijn College, maart 2013.

2.2 Doelstellingen

Het Calvin College en het ROC van Amsterdam sluiten in dit experiment aan bij de door het Ministerie van OCW geformuleerde doelstellingen:

1. Verbeteren van de doorstroming van leerlingen van het vmbo naar het mbo
2. Verbeteren van de programmatische aansluiting tussen het vmbo en het mbo
3. Het doelmatiger organiseren van het onderwijsproces
4. Het verkorten van de leerroute ten opzichte van het reguliere onderwijstraject
5. Het (verder) terugdringen van het aantal voortijdig schoolverlaters

Hieronder lichten we toe hoe we deze doelstellingen hebben geoperationaliseerd. De wijze waarop we de voortgang ten aanzien van de doelstellingen zullen monitoren, wordt nader omschreven in paragraaf 4.4. Ten aanzien van de doelstellingen moet worden opgemerkt dat in de voorgaande periode uiteraard al stappen zijn gezet voor de realisatie ervan; waar nog aanvullende actie nodig is, wordt dit benoemd in hoofdstuk 3.

Betere doorstroming

Uitval van leerlingen tijdens of na het vmbo betekent dat zij het onderwijs verlaten zonder startkwalificatie. Het Calvin College en het ROC van Amsterdam streven er daarom naar om met de VMR de doorstroom van leerlingen te bevorderen naar in ieder geval niveau mbo-2 (dit diploma geldt immers als startkwalificatie) en waar mogelijk niveau mbo-3 of mbo-4.

Concreet streven we de volgende zaken na:

- Percentage leerlingen dat na start in de VMR (binnen de in het experiment geldende termijn) het mbo-2 diploma behaald: 95%⁵
- Percentage leerlingen dat (binnen een jaar na afronding van de VMR) doorstroomt naar een mbo-3 of mbo-4 opleiding: 70%⁶

Programmatische aansluiting

Er bestaat inhoudelijke overlap tussen het vmbo en de mbo-programma's. Dit leidt tot frustratie bij leerlingen en een onnodig lange duur van de totale leerweg. Het Calvin College en het ROC van Amsterdam werken daarom gezamenlijk aan de ontwikkeling van doorlopende leerlijnen door het in elkaar schuiven cq op elkaar aan laten sluiten van de curricula, zowel wat betreft de beroepsvakken als wat betreft de algemeen vormende vakken. Ook stimuleren en faciliteren we collegiale uitwisseling tussen de docententeams van het Calvin College en het ROC van Amsterdam en richten we gezamenlijke werkgroepen in (zie ook hoofdstuk 5). Dit draagt ook bij aan het vergroten van de onderlinge kennis en het creëren van meer begrip voor de cultuurverschillen die er bestaan (en zullen blijven bestaan) tussen het vo en het mbo in het algemeen en tussen het Calvin College en het ROC van Amsterdam in het bijzonder.

---

⁵ In het Besluit doorlopende leerlijnen vmbo-mbo 2014 – 2022 is beschreven dat de maximale verblijfsduur in het experiment 4 jaar is (een leerling mag max 2 jaar ingeschreven zijn in zowel vo als mbo). Het Calvin College en het ROC van Amsterdam streven ernaar dat leerlingen al binnen 3 jaar het diploma behalen.

⁶ Deze percentages zijn gebaseerd op de uitstroomcijfers van de voorgaande VM2 route.

Concreet streven we de volgende zaken na:

- Er zijn doorlopende leerlijnen ontwikkeld voor de algemeen vormende en de beroepsvakken en deze zijn vastgelegd in gezamenlijke studiegidsen per opleiding
- Er is een gezamenlijke examenregeling ontwikkeld en de uitstroomcriteria zijn helder omschreven
- Leerlingen zijn tevreden over de inhoud van de leerroute en ervaren geen overlap in de lesstof of storende overgangen tussen het vmbo- en het mbo-programma
- Docenten zijn op de hoogte van en tevreden over de doorlopende leerlijnen van de VMR

Doelmatige organisatie

Het optimaal gebruik maken van elkaars faciliteiten en expertise is in het kader van het doelmatiger organiseren van het onderwijsproces ons uitgangspunt. We kiezen ervoor om het onderwijs zo veel mogelijk te concentreren op het Calvin College. Dit levert zowel voor de leerlingen als docenten tijdswinst op. Daarnaast kunnen we hierdoor waar mogelijk lessen bundelen en worden lokalen doorlopend benut. Indien dit vanuit pedagogisch-didactische overwegingen wenselijk is kan het onderwijs voor individuele leerlingen of de gehele groep verplaatst worden naar specifieke onderwijsruimtes van het ROC van Amsterdam of bedrijven. Tenslotte maken we voortdurend de afweging of het aantal deelnemende leerlingen in verhouding staat tot onze inspanningen en gaan we versnippering van opleidingen tegen. Concreet streven we de volgende zaken na:

- De VMR is voor beide partijen kostendekkend
- Er zijn voor de inhoudelijke en organisatorische (door)ontwikkeling en begeleiding van het experiment vaste aanspreekpunten aangesteld binnen het Calvin College en het ROC van Amsterdam
- Minimaal aantal leerlingen per klas: 15⁷

Verkorte leerroute

Door het in elkaar schuiven van de opleidingstrajecten en het doelmatig organiseren van het onderwijs, bewerkstelligen we dat leerlingen in 3 jaar (na de basisvorming) hun startkwalificatie kunnen halen. In dit kader zorgen we ook voor het verdwijnen van het zogeheten zomerlek; de onderwijsloze periode tussen het vmbo- examen in mei tot aan de start van de zomervakantie. Concreet streven we de volgende zaken na:

- Percentage leerlingen dat daadwerkelijk binnen 3 jaar het mbo-2 diploma behaalt: 90% (zie ook voetnoot 5)
- Er is een specifiek programma en rooster voor de invulling van de periode mei – juli van het 2^e leerjaar van de VMR beschikbaar

---

⁷ Indien er sprake is van minder leerlingen per klas, zal aan de hand van het financieel rekenmodel van de VMR (zie hoofdstuk 4) geanalyseerd moeten worden of de opleiding kostendekkend georganiseerd kan worden. Indien dit niet het geval is, zullen de partijen afspraken maken over het sluiten van deze leerroute.

Minimaal aantal voortijdig schoolverlaters

We streven ernaar dat we door inzet van de VMR het aantal voortijdig schoolverlaters minimaal houden. Cruciaal in dit kader is zorgdragen voor goede ondersteuning en begeleiding van leerlingen bij loopbaanoriëntatie en –keuzes. We ontwikkelen daarom doorlopende leerlijnen waarin we de vakken Loopbaanoriëntatie en –begeleiding (LOB) en Maatschappijleer in het vmbo en de vakken Loopbaan en Burgerschap in het mbo in elkaar vervlechten. Het begeleidingstraject eindigt wanneer de leerling is aangenomen voor een vervolgopleiding of een baan heeft gevonden. Daarnaast zorgen we ervoor dat we onze leerlingen maatwerk bieden: leerlingen die dit aan kunnen en willen bieden we extra modules en leerlingen met achterstanden krijgen de mogelijkheid om deze in te halen.

Voor leerlingen die onverhoopt toch uitvallen, hebben we goede terugvalopties georganiseerd die ervoor zorgen dat leerlingen in de gelegenheid worden gesteld hun volledige vmbo-diploma te behalen⁸ of indien dit niet mogelijk is te starten met een Entree-opleiding.

Concreet streven we de volgende zaken na:

- Percentage leerlingen dat uitvalt gedurende het VMR-traject: maximaal 5%⁹
- Er zijn doorlopende leerlijnen Loopbaan en Burgerschap ontwikkeld en vastgelegd in de gezamenlijke studiegidsen per opleiding
- De terugvalopties voor leerlingen die uitvallen uit het VMR-traject zijn helder omschreven en goed georganiseerd

2.3 Aansluiting met andere Vakmanschapsroutes

Het ROC van Amsterdam biedt ook met het Montessori College Oost een Vakmanschapsroute aan. Deze samenwerking staat los van het experiment met het Calvijn College, maar het ROC van Amsterdam stimuleert uiteraard de uitwisseling van kennis en ervaring tussen de twee trajecten en bewaakt – mede uit efficiencyoverwegingen – dat er geen zaken dubbel ontwikkeld worden. In dit kader is het thema VMR bij één programmamanager belegd (Hans Kaspersen). Hij fungeert binnen het ROC van Amsterdam als aanspreekpunt voor het onderwerp en ziet toe op de aansluiting van de twee trajecten. Hiernaast wordt binnen het overkoepelende schoolbestuur van het Calvijn College, ZAAM, verkend of er wellicht andere scholen zijn die kunnen aansluiten bij de Vakmanschapsroute. Indien dit het geval is, zullen hierover tussen ZAAM en het ROC van Amsterdam aanvullende afspraken worden gemaakt. In algemene zin geldt dat we streven naar het ontwikkelen van overdraagbare werkwijzen, producten en instrumenten, zodat de inspanningen uit dit experiment optimaal kunnen worden benut voor eventuele nieuwe Vakmanschapsroutes.

---

⁸ Het Calvijn College en het ROC van Amsterdam zijn hiertoe verplicht volgens het Besluit doorlopende leerlijnen vmbo-mbo 2014 - 2022.

⁹ Hierbij moeten we opmerken dat dit percentage vertekend kan worden bij lage aantallen leerlingen per opleiding. Uitval van 1 leerling kan in dat geval direct betekenen dat de doelstelling niet wordt behaald. In de voortgangsmonitor (zie hoofdstuk 4) houden we hier rekening mee.

2.4 Relatie met landelijke kwaliteitsimpulsen

Momenteel zijn er zowel in het vmbo als in het mbo veranderingen gepland die van invloed zijn op het experiment VMR. Het gaat om de zogeheten 'vernieuwing van het vmbo' en de 'aanpassing van de kwalificatiestructuur in het mbo'. We lichten deze ontwikkelingen toe.

Vernieuwing vmbo

Naar verwachting treden in augustus 2016 nieuwe profielen in werking in het vmbo. De profielen komen in de plaats van de huidige sectoren en afdelingen¹⁰. Streven is dat het vmbo hiermee beter aansluit op het mbo en de beroepspraktijk en dat de bundeling in profielen bijdraagt aan een doelmatiger organisatie van het onderwijs. Op dit moment worden de nieuwe examenprogramma's door ongeveer vijftig scholen uitgetoetst, voordat ze formeel worden vastgesteld en landelijk ingevoerd.

Naast de verplichte algemeen vormende vakken volgen leerlingen in het vmbo onderwijs binnen een profiel. Dit profiel bestaat uit:

1. Beroepsgerichte profieldelen (4x)
2. Profiel-verplichte algemeen vormende vakken (2x)
3. Beroepsgerichte keuzedelen (4x)

Scholen kunnen er binnen de VMR voor kiezen om alleen de verplichte avo-vakken aan te bieden en het beroepsgerichte deel van de opleiding volledig te vervangen door het mbo-curriculum. Het Calvijn College en het ROC van Amsterdam kiezen er echter voor om leerlingen in leerjaar 1 van de VMR (leerjaar 3 van het vmbo) te laten starten met het volgen van een profiel van het vernieuwd vmbo. Dit heeft als voordeel dat als leerlingen uitvallen uit de VMR, zij het reguliere vmbo-programma hebben gevolgd en zij dus eventueel in kunnen stromen in een reguliere vmbo-basis opleiding (terugvaloptie). Ook kunnen leerlingen die de vmbo-kader opleiding volgen op het Calvijn College, maar die beter tot hun recht zouden komen in een vmbo-basisberoepsgerichte leerweg, op deze manier in het tweede jaar van de VMR zij-instromen. Het eerste jaar van de VMR en de kaderopleiding is namelijk identiek. Tenslotte gaan het Calvijn College en het ROC van Amsterdam ervan uit dat er bij de meeste opleidingen binnen de VMR sprake is van overlap tussen het vmbo- en het mbo-curriculum en dat op deze wijze dus ook reeds een start wordt gemaakt met het mbo-curriculum (en de totale onderwijsduur wordt verkort).

Vanaf leerjaar 2 van de VMR (ofwel leerjaar 4 van het vmbo) starten de leerlingen vervolgens met een programma dat volledig gebaseerd is op de kwalificatie-dossiers van het mbo (uiteraard minus die delen die al in het 1^e leerjaar van de VMR aan bod zijn gekomen). Het vernieuwd vmbo start vanaf schooljaar 2016 – 2017 op het Calvijn College. Een uitgebreidere toelichting op de opbouw van het programma is opgenomen in bijlage 1.

---

¹⁰ Het gaat om: 1) bouwen, wonen en interieur, 2) dienstverlening en producten, 3) economie en ondernemen, 4) groen, 5) horeca, bakker en recreatie, 6) maritiem en techniek, 7) media, vormgeving en ict, 8) mobiliteit en transport, 9) produceren, installeren en energie en 10) zorg en welzijn.

Aanpassing kwalificatiestructuur mbo

Op 1 augustus 2016 treedt de herziening van de kwalificatiestructuur van het mbo in werking. Als gevolg hiervan zal elke mbo-2 opleiding opgebouwd zijn uit een kwalificatie en twee keuzedelen. Ook bij deze herziening geldt dat een betere aansluiting op de arbeidsmarkt en vervolgonderwijs en het doelmatiger inrichten van opleidingen wordt beoogd. Na de wetwijziging bestaat een kwalificatie straks uit een basisdeel en een profieldeel. Het basisdeel bevat de gemeenschappelijke beroepsgerichte kwalificatie-eisen die voor een groep verwante beroepen nodig zijn, evenals de generieke examenonderdelen Nederlands, rekenen, loopbaan en burgerschap en (voor met name de mbo-4 opleidingen) de Engelse taal. De verschillen tussen die beroepen zijn in een kwalificatiedossier uitgewerkt in de profieldelen.

Het aantal kwalificaties en –dossiers neemt flink af door het verbreden van kwalificaties en het clusteren van aanverwante kwalificaties. Voor dit experiment betekent dit bijvoorbeeld dat de opleiding Helpende Zorg en Welzijn onder het bredere dossier dienstverlening gaat vallen. Daarnaast betekent de nieuwe kwalificatiestructuur dat er een onderscheid moet worden gemaakt tussen leerlingen die de oude kwalificatiedossiers volgen en leerlingen die de nieuwe kwalificatiedossiers volgen. Om leerlingen in de gelegenheid te stellen hun opleiding in het oude kwalificatiedossier af te ronden en rekening houdend met het feit dat de curricula van de nieuwe kwalificatiedossiers momenteel nog in ontwikkeling zijn bij het ROC van Amsterdam, is ervoor gekozen om in de VMR stapsgewijs over te stappen op het werken vanuit de nieuwe kwalificatiedossiers. Vanaf schooljaar 2017 – 2018 moet in alle opleidingen en in alle leerjaren gewerkt worden vanuit de nieuwe kwalificatiedossiers. In bijlage 2 is een uitgebreid cohortenoverzicht inclusief toelichting opgenomen.

3. De Vakmanschapsroute uitgestippeld

3.1 Inleiding

Over de inhoud en organisatie van de VMR zijn door het Calvijn College en het ROC van Amsterdam bij aanvang afspraken gemaakt. Voor het vervolg van het experiment zijn momenteel deels aanvullende of gewijzigde afspraken nodig¹¹. In dit hoofdstuk beschrijven we hoe we de VMR vanaf schooljaar 2016 – 2017 inhoudelijk vormgeven. Waar aanvullende actie nodig is, benoemen we concrete actiepunten. In bijlage 3 worden deze actiepunten gekoppeld aan verantwoordelijken (zie ook hoofdstuk 5) en in een planning geplaatst.

3.2 Betrokken opleidingen

Sinds de start van het experiment in schooljaar 2014 – 2015 zijn in totaal 110 leerlingen op het Calvijn College gestart binnen de VMR. In onderstaande tabel is dit uitgesplitst naar de verschillende opleidingsrichtingen waarvoor bij aanvang goedkeuring is verleend door het Ministerie van OCW¹² en de verschillende schooljaren. In de tabel is ook de prognose voor de komende schooljaren opgenomen. Hierbij is op dit moment nog geen uitsplitsing te maken naar de verschillende opleidingen. De verwachting is dat de leerlingenaantallen vanaf schooljaar 2018 – 2019 gaan toenemen.

Opleiding	Instroom 2014 - 2015	Instroom 2015 - 2016	Instroom 2016 - 2017*	Instroom 2017 - 2018*	Instroom 2018 - 2019*	Instroom 2019 - 2020*
1. Helpende Zorg en Welzijn	30	17	-	-	-	-
2. Junior Kapper	5	11	-	-	-	-
3. Bedrijfsadm. medewerker	9	9	-	-	-	-
4. Secretarieel medewerker	0	0	-	-	-	-
5. Telephonist / receptionist	0	0	-	-	-	-
6. Verkoper Detailhandel	7	22	-	-	-	-
Totaal	51	59	50	58	80	100

Tabel 1 Aantallen leerlingen in de VMR per opleidingsrichting

* Prognose

Voor het vervolg van de VMR moet allereerst een keuze worden gemaakt welke opleidingen vanaf 2016 – 2017 in de VMR worden aangeboden. Hierbij spelen drie zaken:

- De ontwikkeling van de leerlingaantallen
- De verbreding van de kwalificatiedossiers
- De introductie van de vernieuwd vmbo-profielen

¹¹ Deze afspraken zullen worden bekrachtigd in een addendum bij de samenwerkingsovereenkomst.

¹² Toen geldende benamingen; inmiddels zijn de crebonummers en benamingen gewijzigd (zie bijlage 4).

Wat betreft de leerlingaantallen blijkt uit de tabel dat er geen instroom is geweest in de opleiding voor Secretarieel medewerker of voor Telephonist / receptionist. Daarom is besloten deze opleidingen vanaf schooljaar 2016 – 2017 niet meer op te nemen in de VMR en dit ook te melden aan het Ministerie van OCW. Wat betreft de kapper en administratie opleidingen geldt dat het aantal leerlingen in beide schooljaren onder de minimumgrens van 15 leerlingen per klas heeft gelegen. Voor de verkoper opleiding geldt dit alleen voor de instroom in 2014 – 2015. De vraag is wat de financiële consequenties hiervan zijn en of het wenselijk is om deze opleidingen te blijven aanbieden in de VMR. We gaan dit daarom voor alle (potentiële) opleidingen in beeld brengen (zie ook hoofdstuk 4).

Wat betreft de aanpassing van de kwalificatiestructuur in het mbo is de introductie van het brede kwalificatiedossier Dienstverlening een belangrijke ontwikkeling. Dit nieuwe dossier omvat drie profielen op niveau mbo-2. Het gaat om 'Medewerker facilitaire dienstverlening', 'Helpende Zorg en Welzijn' en 'Medewerker sport en recreatie'¹³. Omdat het dossier goede arbeidsmarktperspectieven biedt en aansluit bij wensen en mogelijkheden van de doelgroep hebben het Calvijn College en het ROC van Amsterdam de wens uitgesproken om vanaf schooljaar 2016 – 2017 ook de opleiding Medewerker Sport en Recreatie aan te bieden in de VMR¹⁴. Het opnemen van een nieuwe opleiding in de VMR heeft echter gevolgen voor de instroom bij de andere opleidingen. Ook hier moet rekening mee gehouden worden in de afweging van welke opleidingen in de VMR worden opgenomen.

Tenslotte speelt ten aanzien van de introductie van de vernieuwde vmbo-profielen mee dat zowel de kappersopleiding als de sportopleiding als keuzevakken vallen onder het profiel Zorg en Welzijn¹⁵. De beroepsrichtingen maken dus maar een klein onderdeel uit van het totale curriculum. Aangezien in de VMR gekozen is om in leerjaar 1 alleen de profielvakken aan te bieden, betekent dit dat leerlingen van de kappers- en sportopleiding in dit leerjaar alleen meer algemene vakken volgen en geen specifieke op het kappersvak of het sportdomein toegespitste vakken. En dat terwijl door betrokken docenten juist voor deze opleidingen wordt gewezen op het belang van het maken van voldoende 'vliegers'. Ook dit moet ter harte worden genomen bij de besluitvorming omtrent welke opleidingen vanaf 2016 – 2017 worden aangeboden in de VMR.

Actie 1: Het maken van een afweging op inhoudelijke en financiële gronden van welke opleidingen daadwerkelijk worden aangeboden binnen de VMR

Past de opleiding inhoudelijk binnen het kader en karakter van de VMR en kan de opleiding kostendekkend worden aangeboden? Indien niet, welke oplossingsrichtingen zijn er mogelijk en/of welke consequenties worden hieraan verbonden?

¹³ In bijlage 4 is voor elke opleiding binnen de VMR het betreffende kwalificatiedossier aangegeven.

¹⁴ Hiertoe is per email toestemming verleend door het Ministerie van OCW.

¹⁵ Respectievelijk als het keuzevak 'haarverzorging' en het keuzevak 'sport en bewegen'.

3.3 Inschrijving en registratie

Ten aanzien van de inschrijving van leerlingen heeft het Ministerie van OCW in het Besluit doorlopende leerlijnen vmbo-mbo 2014 - 2022 bepaald dat:

- Inschrijving in het voortgezet onderwijs plaatsvindt met de daarvoor bestemde elementcodes en in het mbo met de bij het experiment horende crebo-codes;
- Leerlingen die deelnemen aan het experiment met deze aparte experimentcodes tevens in BRON geregistreerd worden (t.b.v. monitoring);
- Leerlingen de eerste 2 jaar door de vo-school ingeschreven worden, waarna de leerling wordt overgedragen aan de mbo-instelling en daar wordt ingeschreven;
- Als een leerling sneller dan binnen 2 jaar het vmbo-onderwijs afrondt en het examen behaald, de leerling eerder wordt ingeschreven op de mbo-instelling;
- Indien een leerling nog op het vo is ingeschreven maar wel al programmaonderdelen onder verantwoordelijkheid van de mbo-instelling kan afronden, de leerling dan als extraneus bij de instelling moet worden ingeschreven (en andersom).

Momenteel zijn alle huidige leerlingen van de VMR volgens bovenstaande richtlijnen ingeschreven op het Calvijn College. Volgend jaar gaat het eerste cohort leerlingen naar het 3^e leerjaar van de VMR en vindt voor de eerste maal overdracht naar het ROC van Amsterdam plaats. Zowel voor de overdracht als voor de verdere verwerking binnen het ROC van Amsterdam is aanvullende actie nodig, omdat hier momenteel nog geen werkafspraken over zijn gemaakt. Uit efficiencyoverwegingen is het belangrijk dat hierbij rekening gehouden wordt met of aangesloten wordt op afspraken en procedures die voor de andere Vakmanschapsroute waar het ROC van Amsterdam bij betrokken is, worden of zijn gemaakt. Tenslotte moeten heldere afspraken worden gemaakt over de registratie van de studievoortgang en aanwezigheid van leerlingen gedurende het onderwijstraject.

Actie 2: Uitwerken werkproces overdracht leerlingen Calvijn College -> ROC van Amsterdam
Welke informatie wordt op welk moment door wie en via welk kanaal gedeeld?

Actie 3: Uitwerken werkproces inschrijving leerlingen door ROC van Amsterdam
Hoe organiseert het ROC van Amsterdam de inschrijving van de leerlingen? (bij voorkeur 1 werkproces voor de verschillende opleidingen)

Actie 4: Maken van afspraken over de registratie van leerlingen die de VMR doorlopen
Welke informatie ten aanzien van studievoortgang en presentie van leerlingen wordt gedurende de VMR door wie geregistreerd, op welk moment en in welk systeem?

3.4 Programma

De VMR kent een duidelijke opbouw waarbinnen leerlingen werken aan het ontwikkelen van steeds specifiekere wordende competenties, ofwel van algemene vorming en beroepsoriëntatie naar beroepskwalificatie. Op basis van de door het Ministerie van OCW geboden

ruimte, zijn door het Calvijn College en het ROC van Amsterdam een aantal uitgangspunten geformuleerd voor de inhoud van het programma van de VMR:

- Het 1^e leerjaar van de VMR (3^e leerjaar vmbo) wordt vormgegeven als een beroepsoriënterend jaar ter voorbereiding op het betreffende kwalificatiedossier op mbo-niveau. Leerlingen volgen in dit kader de kernvakken van het door hen gekozen profiel (vernieuwd vmbo) en bereiden zich voor op de instroomvereisten voor de mbo-opleiding;
- Het 2^e en 3^e jaar van de VMR (4^e en 5^e leerjaar vmbo) worden vormgegeven als een beroepskwalificerend jaar waarin het betreffende kwalificatiedossier op mbo-niveau wordt aangeboden;
- Het Calvijn College en het ROC van Amsterdam ontwikkelen zowel voor de beroepsvakken als voor de algemeen vormende vakken Nederlands, Rekenen en Loopbaanoriëntatie- en begeleiding/Loopbaan en Burgerschap doorlopende leerlijnen;
- Tenslotte creëren het Calvijn College en het ROC van Amsterdam in het curriculum maatwerk mogelijkheden voor leerlingen om extra keuzeonderdelen te volgen of achterstanden weg te werken. In het kader van dit laatste is er voor leerlingen die nog mbo-examens moeten afronden een uitlooptjaar ingericht (het 4^e jaar van de VMR). Dit is een uitlooptmogelijkheid waar in de praktijk naar verwachting weinig gebruik van gemaakt zal worden.

Wat betreft het ontwikkelen van de doorgaande leerlijnen is nog veel werk te verzetten. Er zijn voor de beroepsgerichte vakken per opleiding in meer of mindere mate verkenningen gemaakt door betrokken docenten, maar de curricula op basis van de nieuwe kwalificatiedossiers zijn nog in ontwikkeling. Het ROC van Amsterdam is verantwoordelijk voor deze ontwikkeling en de overdracht van de grove curricula naar het Calvijn College. Deze dienen vervolgens door het team van het Calvijn College in leeractiviteiten en lessen te worden uitgewerkt. Hiernaast is het Calvijn College verantwoordelijk voor de inrichting van het 1^e jaar van de VMR waarin wordt voorbereid op het kwalificatiedossier. Per opleiding dient verkend te worden wat hierin zowel vanuit het perspectief van het Calvijn College als het ROC van Amsterdam wenselijk en haalbaar is. In het 2^e jaar van de VMR moet in het curriculum rekening gehouden worden met de invulling van het programma ter voorkoming van het 'Zomerlek'. Tenslotte moet bij al deze onderdelen een onderscheid gemaakt worden tussen het onderwijs vanuit de oude en nieuwe kwalificatiedossiers (zie ook de cohortopbouw in bijlage 2).

Specifieke aandacht is nodig voor de invulling van de BPV (stages) in leerjaar 2 en 3 van de VMR. Op dit moment is nog niet duidelijk of de huidige werkwijze van het Calvijn College aansluit op de eisen die het ROC van Amsterdam hierin stelt / moet stellen¹⁶. Ook moeten

---

¹⁶ Gekozen moet worden voor lintstages, blokstages of een combinatie hiervan. Daarnaast moeten afspraken worden gemaakt over de omvang van de stage en het registreren en beoordelen van de vorderingen.

heldere werkafspraken worden gemaakt over de registratie, monitoring en beoordeling van de BPV.

Tenslotte moet gestart worden met de ontwikkeling van doorgaande leerlijnen ten aanzien van de algemeen vormende vakken. Belangrijk hierbij is om aandacht te hebben voor het bevorderen van mbo-competenties als zelfstandig werken, plannen en samenwerken. Deze competenties zijn cruciaal voor het succesvol doorlopen van het mbo-programma en voor een goede start later op de arbeidsmarkt.

Actie 5: Ontwikkelen van doorlopende leerlijnen voor de opleidingen Helpende Zorg en Welzijn, Medewerker Administratie, Kapper, Verkoper en Medewerker Sport en Recreatie en het vastleggen van de afspraken in studiewijzers

Hoe is het curriculum van de opleidingen (met daarin de uitgewerkte doorlopende leerlijnen van de beroeps- en avo-vakken) opgebouwd in:

- a. *Leerjaar 1 VMR: voorbereidend beroepsprogramma*
- b. *Leerjaar 2 en 3 VMR: beroepsprogramma (inclusief aanpak 'Zomerlek' in leerjaar 2)*

Actie 6: Ontwikkelen van een BPV-regeling voor de VMR-opleidingen

Op welke manier wordt de BPV-periode ingericht in de opleidingen, welke eisen worden hierbij aan de leerlingen gesteld, hoe worden leerlingen begeleid en op welke manier en door wie worden de resultaten van de leerlingen beoordeeld en geregistreerd?

3.5 Examinering en diplomering

Ten aanzien van de examinering van leerlingen in de VMR is het volgende afgesproken:

- Het Calvijn College maakt gebruik van de mogelijkheid om alleen vmbo-examens af te nemen in de avo-vakken cq de inspanningsverplichting hiervan te beoordelen (Nederlands, Rekenen, Engels, Maatschappijleer, Lichamelijke opvoeding en een kunstvak). Deze examinering wordt uitgevoerd conform het Programma van Toetsing en Afsluiting (PTA) van het Calvijn College;
- Het ROC van Amsterdam neemt bij leerlingen de mbo-examens af voor Nederlands, Rekenen¹⁷ en de beroepsgerichte vakken en beoordeelt de inspanningsverplichting voor de vakken Loopbaan en Burgerschap. Deze examinering vindt plaats volgens de onderwijs- en examenregeling (OER) van het ROC van Amsterdam;
- Het Calvijn College en het ROC van Amsterdam maken gebruik van de mogelijkheid de centrale examens flexibel af te nemen. Dat wil zeggen in het leerjaar dat een leerling hier klaar voor is (de tijdvakken van de examens zijn niet flexibel).

Na succesvolle afronding van de VMR ontvangt de leerling een mbo-2 diploma waarbij op de cijferlijst tevens de cijfers van de vmbo-vakken zijn vermeld.

Leerlingen sluiten de VMR succesvol af indien zij:

---

¹⁷ Voor de instellingsexamens Nederlands en Engels kan vrijstelling worden verleend op basis van de behaalde vmbo-examens.

- In het 1^e en 2^e leerjaar van de VMR de verplichte vmbo-vakken afronden cq behalen;
- In het 3^e (en bij uitzondering 4^e) leerjaar slagen voor de beroepsgerichte en generieke mbo-2 examens, voldoen aan de diploma-vereisten met betrekking tot de BPV en de vakken Burgerschap en Loopbaan en de twee (mbo)keuzedelen hebben behaald.

Volgend schooljaar start het eerste cohort leerlingen in het 3^e leerjaar van de VMR. In dit kader moeten het Calvijn College en het ROC van Amsterdam afspraken maken over de afname van examens, de registratie van de opbrengsten en de uitgifte van diploma's. Wettelijk gezien ligt de eindverantwoordelijkheid hiervoor bij het ROC van Amsterdam.

Ten aanzien van de uitval van leerlingen vereist het Ministerie van OCW dat heldere afspraken worden gemaakt over een zogeheten terugvaloptie, ofwel *“leerlingen die uitvallen moeten worden begeleid door de school en instelling naar een ander, regulier traject waarbij het programma zo is ingericht dat het aansluit bij het niveau van de leerling dat hij op dat moment heeft bereikt en dat leidt tot een vmbo- of mbo-diploma, afhankelijk van het moment dat de leerling uit het experiment stapt”* (Besluit experimenten doorlopende leerlijnen vmbo-mbo 2014-2022). Deze optie is in de samenwerking tussen het Calvijn College en het ROC van Amsterdam extra relevant aangezien de partijen ervoor hebben gekozen om binnen de VMR niet het gehele vmbo-examen af te nemen. Leerlingen ontvangen daarom geen vmbo-diploma en zullen bij uitval de nog resterende vakken alsnog moeten doen. Alternatief is dat zij naar een Entree-opleiding gaan.

Actie 7: Opstellen examenregeling VMR

Welke afspraken worden er binnen de VMR gemaakt ten aanzien van het examenplan, het diplomeringsplan, de exameninstrumenten en de regelingen over afname en beoordeling (en vastgelegd in het PTA en in de OER)?

Actie 8: Vastleggen afspraken omtrent de terugvaloptie voor leerlingen die uitvallen

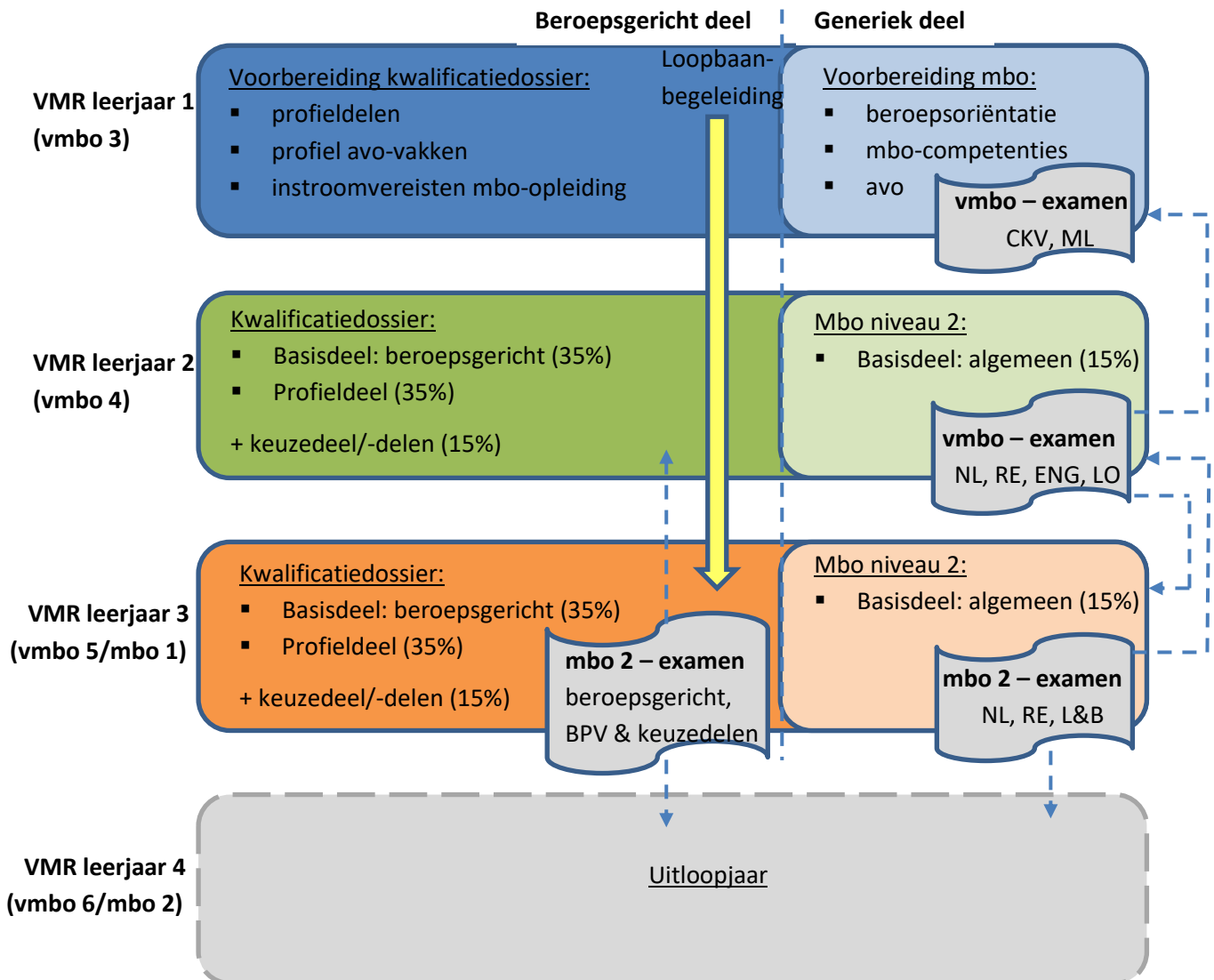
Hoe wordt het onderwijstraject ingericht voor leerlingen die voortijdig uitvallen, wat zijn hierbij de verantwoordelijkheden van de twee partijen en hoe wordt dit financieel verrekend?

3.6 VMR op hoofdlijnen

Samenvattend is het programma van de VMR in onderstaande afbeelding schematisch weergegeven. Daarin een onderscheid tussen:

- De verschillende leerjaren van de VMR
- Het beroepsgerichte versus het generieke deel van de opleiding
- De grove bouwstenen van het vernieuwd vmbo (leerjaar 1)
- De grove bouwstenen van de kwalificatiestructuur (leerjaar 2 en 3)
- De verplichte examens en (flexibele) examenmomenten

Figuur 1 VMRO op hoofdlijnen

4. Bedrijfsvoering

4.1 Financiën

Voor de financiering van de VMR geldt dat gedurende de tijd dat een leerling ingeschreven staat in het vo de reguliere vmbo-bekostiging wordt verstrekt (maximaal 2 jaar) en de reguliere mbo-bekostiging wanneer de leerling is ingeschreven in het mbo (ook maximaal 2 jaar). Het staat partijen vrij om delen van de bekostiging aan elkaar over te dragen in ruil voor onderwijsactiviteiten.

Het Calvin College en het ROC van Amsterdam hebben in dit kader de volgende (financiële) uitgangspunten geformuleerd:

- In principe wordt al het onderwijs door het docententeam van het Calvin College aangeboden op de locatie van het Calvin; het ROC van Amsterdam is verantwoordelijk voor de mbo-examinering en diplomering en de in dit kader noodzakelijke administratie.
- In ruil hiervoor ontvangt het Calvin College van het ROC van Amsterdam de mbo-bekostiging per leerling minus de kosten voor administratie, examinering en diplomering.
- De opleidingen dienen kostendekkend te worden aangeboden en moeten worden aangepast of beëindigd indien dit niet het geval is.

Het Calvin College en het ROC van Amsterdam ontwikkelen momenteel een rekenmodel voor het maken van strategische keuzes ten aanzien van de VMR. Met dit rekenmodel kan worden berekend of een opleiding kostendekkend wordt aangeboden of indien dit niet het geval is, onder welke voorwaarden dit wel mogelijk is.

In het model wordt gewerkt met een aantal voor alle opleidingen geldende vaste waarden:

- Aantal onderwijzers: voor het experiment gelden voorschriften die afwijken van de WVO en de WEB
- Doorstroompercentages van leerlingen: in het rekenmodel hanteren we vaste doorstroompercentages die enigszins lager liggen dan de geformuleerde ambities
- Uitstroom van leerlingen: in het rekenmodel hanteren we vaste uitstroompercentages die enigszins lager liggen dan de geformuleerde ambities
- Doublures van leerlingen: we gaan ervan uit dat hier geen sprake van is, aangezien de examenmomenten in het experiment flexibel zijn
- De door het Calvin College en het ROC van Amsterdam gehanteerde uurtarieven: de tarieven die worden gerekend voor de inzet van docenten

Daarnaast moeten per opleiding de volgende variabelen worden ingevuld:

- Prijsfactor opleiding: de prijsfactor die wordt gehanteerd voor de betreffende opleiding en die van invloed is op de inkomsten per leerling in het mbo

- Instroomaantallen: schatting van het aantal leerlingen dat per jaar start in leerjaar 1 van de VMR
- Omvang inzet docenten: de mate waarin docenten vanuit het Calvin College en het ROC van Amsterdam worden ingezet voor de VMR
- Locatie uitvoering onderwijs: de locatie waar het onderwijs van de VMR geboden wordt
- Administratieve kosten: de kosten die verbonden zijn aan de administratie en examinering (inkoop en uitvoering) van leerlingen

Op basis van deze gegevens zal per opleiding een doorrekening gemaakt worden ter ondersteuning van de besluitvorming over de inrichting van de VMR. Daarnaast gaan we ook de kosten in beeld brengen van de inzet vanuit het Calvin College en het ROC van Amsterdam en onderzoeken we of er externe middelen kunnen worden aangetrokken voor de (door)ontwikkeling en begeleiding van het experiment.

Actie 9: Doorrekenen opleidingen

Wat zijn de financiële consequenties van 1) de per opleiding gemaakte inhoudelijke keuzes ten aanzien van de inrichting en locatie van het onderwijs en 2) de betreffende leerlingaantallen?

Actie 10: In beeld brengen uitvoeringskosten en financieringsmogelijkheden

Welke kosten zijn gemoeid met de huidige inzet vanuit het Calvin College en het ROC van Amsterdam en zijn er externe middelen beschikbaar voor de (door)ontwikkeling en begeleiding experiment?

4.2 Personeel en huisvesting

Zoals beschreven wordt in principe al het onderwijs binnen de VMR door docenten van het Calvin College aangeboden op de locatie van het Calvin¹⁸. Indien dit om pedagogisch-didactische, organisatorische of financiële redenen beter is kan hier uiteraard een uitzondering op worden gemaakt. Een voorbeeld hiervan zijn de mbo-keuzedelen. Het is denkbaar dat er binnen het Calvin College geen docent beschikbaar is met de voor het keuzedeel benodigde specifieke kennis of ervaring. Of dat een keuzedeel gericht is op doorstroom naar niveau 3 of 4, waardoor betrokkenheid van ROC docent(en) van die betreffende opleiding noodzakelijk is. We onderzoeken daarom zowel vanuit financieel als onderwijskundig perspectief per opleiding of het gehele curriculum door het Calvin College kan worden aangeboden of dat ook inzet vanuit het ROC van Amsterdam wenselijk is.

Actie 11: Inventarisatie inzet personeel en huisvesting

Kan bij elke opleiding het volledige curriculum door het team van het Calvin College worden aangeboden op de Calvinlocatie of is op onderdelen inzet van personeel of huisvesting van het ROC van Amsterdam wenselijk?

¹⁸ Examinering voor de MBO kwalificatie blijft verantwoording van het MBO: Hoe het ROCvA dit gaat borgen zal per opleiding moeten worden vastgelegd en kan afwijken van genoemd uitgangspunt.

4.3 Communicatie

In het Besluit doorlopende leerlijnen vmbo-mbo 2014 – 2022 heeft het Ministerie van OCW bepaald dat *“de school en mbo-instelling aan de leerling en zijn ouders/verzorgers voorafgaand aan de inschrijving voldoende informatie dienen te geven over de VMR”*. In aanvulling op de mondelinge communicatie hierover vanuit het Calvijn College, stellen we daarom ook gezamenlijk een korte brochure op die ouders ontvangen in leerjaar 2 van het vmbo. Om te zorgen dat ouders (en leerlingen) ook gedurende het VMR-traject goed geïnformeerd blijven, ontvangen zij aan het einde van leerjaar 2 van de VMR (leerjaar 4 vmbo) ook een informatiebrief over de (administratieve) overgang van leerlingen van het Calvijn College naar het ROC van Amsterdam en de eventuele gevolgen hiervan.

Ook binnen het Calvijn College en het ROC van Amsterdam is heldere informatie over de VMR belangrijk. In de voorgaande periode is gebleken dat docenten en andere betrokkenen onvoldoende op de hoogte waren van de inhoud en organisatie van de VMR. Voor het vervolg van het experiment ontwikkelen we daarom voor intern gebruik een beknopte factsheet en informeren we de betrokkenen tijdens werk- en teambijeenkomsten.

Actie 12: Opstellen informatiemateriaal ouders

Welke informatie hebben ouders (en leerlingen) nodig voorafgaand en tijdens deelname aan de VMR?

Actie 13: Informeren betrokken (docenten)teams

Welke informatie hebben docenten en andere medewerkers nodig om hun rol te kunnen nemen in de (door)ontwikkeling en uitvoering van de VMR?

4.4 Monitoring

Kern van de experimentele setting van de VMR is dat wordt gemonitord wat de opbrengsten van de nieuwe leerroutes zijn. We gaan daarom een specifieke VMR monitorrapportage inrichten en driemaal per jaar in beeld brengen wat de voortgang en opbrengsten van de VMR zijn. Hierbij maken we optimaal gebruik van bestaande registratie- en monitorinstrumenten van het Calvijn College en het ROC van Amsterdam. In de rapportage beschrijven we de voortgang ten aanzien van de in dit projectplan en het jaarlijkse activiteitenplan genoemde actiepunten en de opbrengsten ten aanzien van de geformuleerde doelstellingen.

Actie 14: Opstellen format voortgangsrapportage en maken van werkafspraken ten aanzien van registratie en monitoring

Welke monitorinformatie over leerlingen wordt door wie, waar en op welk moment geregistreerd? Hoe wordt over de voortgang en de opbrengsten van het experiment gerapporteerd?

4.5 Risicoanalyse

Op basis van dit projectplan zullen de komende maanden verschillende belangrijke keuzes worden gemaakt over de inrichting en organisatie van de VMR. Het is belangrijk om de eventuele gevolgen en risico's hiervan vooraf goed in kaart te brengen en waar nodig beheersmaatregelen te treffen. We zullen daarom een risicoanalyse opstellen waarin in ieder geval de volgende risico's nader worden verkend:

- Financiële risico's: onvoldoende instroom/te kleine klassen
- Organisatorische risico's: onvoldoende tijd beschikbaar voor werkgroepleden
- Onderwijskundige risico's: onvoldoende kennis van kwalificatiedossiers

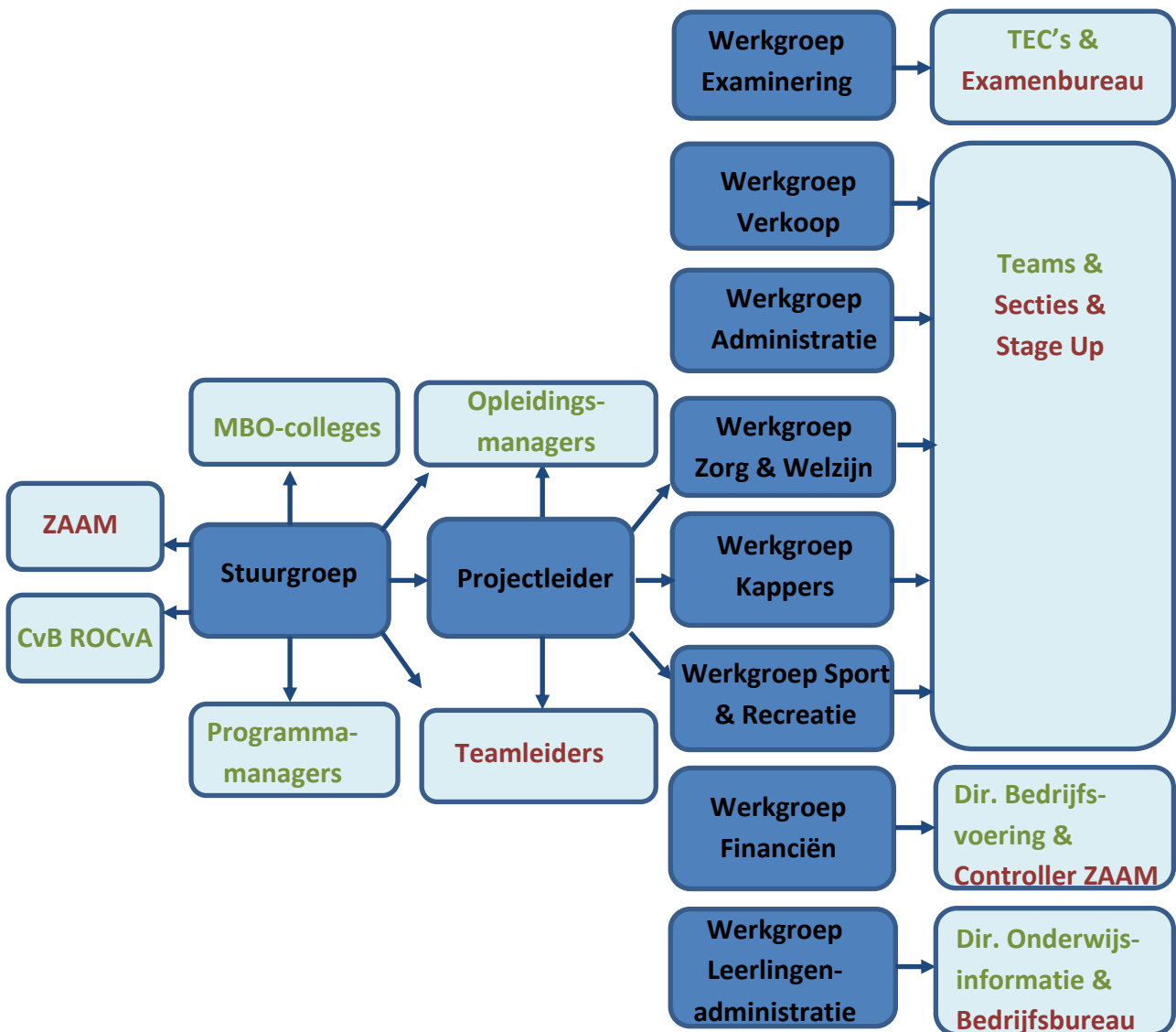
Actie 15: Opstellen risicoanalyse

Welke financiële, organisatorische en onderwijskundige risico's zijn verbonden aan de VMR en wat kunnen we doen om deze risico's te verkleinen?

5. Projectstructuur

5.1 Inleiding

In de voorgaande periode is geconstateerd dat er behoefte is aan een aanscherping van de projectstructuur en de taakomschrijvingen van betrokkenen. In onderstaande figuur is de nieuwe projectstructuur schematisch weergegeven. Direct bij het experiment betrokken actoren zijn weergegeven in de donkerblauwe blokken. Actoren waarmee in het kader van het experiment afgestemd moet worden, maar die hier niet direct onderdeel van uitmaken, zijn voor de volledigheid opgenomen in de lichtblauwe blokken. Daarbij zijn de actoren van het ROC van Amsterdam weergegeven in groen en die van het Calvijn College in paars. We lichten deze structuur en de taakomschrijvingen van de actoren in het vervolg van dit hoofdstuk nader toe.

Figuur 2 Projectstructuur VMR

5.2 Stuurgroep

De stuurgroep is eindverantwoordelijkheid voor het experiment en heeft als belangrijkste taak het regelmatig beoordelen van de opbrengsten, voortgang en risico's van het experiment. De stuurgroepleden doen dit aan de hand van voortgangsrapportages van de projectleider. De leden zien er op toe dat er voldoende aandacht vanuit hun organisaties en bestuur is voor het realiseren van de doelstellingen van het experiment en maken een gezamenlijke afweging indien er sprake is van tegengestelde belangen of conflicten tussen de twee partijen. Na vaststelling van dit projectplan informeert de stuurgroep het Ministerie van OCW over de gemaakte afspraken.

Taken van de stuurgroep zijn:

- Aanstellen van projectleider
- Accorderen van projectplan en jaarlijks activiteitenplannen
- Monitoren en evalueren van het project aan de hand van door de projectleider opgestelde voortgangsrapportages (sept, jan, mei)
- Creëren van draagvlak en bewustzijn binnen eigen organisatie en bestuur
- Verstrekken van gerichte (ontwikkel)opdrachten
- Afstemming met het Ministerie van OCW

Actie 16: Afstemming met Ministerie van OCW

Over welke onderdelen van het projectplan moet het Ministerie van OCW geïnformeerd worden?

5.3 Projectleider

Voor het dagelijks projectmanagement van het experiment wordt door de stuurgroep een projectleider aangesteld. Deze projectleider werkt in opdracht van de stuurgroep en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het door de stuurgroep vastgestelde projectplan. De projectleider bewaakt de voortgang en kwaliteit van de uitstaande (ontwikkel-) opdrachten en fungeert voor medewerkers van beide organisaties als aanspreekpunt voor de VMR. Na vaststelling van dit projectplan, zorgt de projectleider voor de formele bekrachtiging ervan in de vorm van een addendum bij de samenwerkingsbijeenkomst.

Taken van de projectleider zijn:

- Het voorbereiden van besluitvorming in de stuurgroep
- Het jaarlijks (mei) voorleggen van een activiteitenplan aan de stuurgroep voor het komende schooljaar met daarin opgenomen een jaaragenda
- Het periodiek opstellen van een voortgangsrapportage van het experiment (jaarlijks in sept, jan, mei)
- Het aansturen van de voor het experiment ingerichte werkgroepen
- Afstemming met betrokken teamleiders (Calvijn College) en opleidingsmanagers (ROC van Amsterdam)
- Het bijhouden en bewaken van de termijn agenda

Actie 17: Opstellen activiteitenplan 2016 – 2017

Welke activiteiten worden er gedurende het schooljaar 2016 – 2017 ontplooid, op welk moment en door wie?

Actie 18: Opstellen addendum

Welke aanpassingen zijn er ten opzichte van de in december 2013 ondertekende samenwerkingsovereenkomst en wat moet hierover worden vastgelegd?

5.4 Werkgroepen

Voor de ontwikkeling van het curriculum van de VMR en de inrichting van de (administratieve) organisatie van de leerroutes worden verschillende werkgroepen ingericht. Deze werkgroepen bestaan uit personen van beide organisaties, zijn gericht op een afgebakend onderwerp en hebben een tweeledige opdracht:

1. Het ontwikkelen van specifieke onderdelen van de VMR
2. Het bewaken van de uitvoering van de VMR op het betreffende onderwerp

De werkgroepen krijgen vanuit de stuurgroep een afgebakende opdracht; de projectleider ziet toe op de uitvoering hiervan en fungeert als sparringpartner.

In lijn met de in hoofdstuk 3 en 4 genoemde actiepunten is gekozen om voor iedere opleiding een werkgroep in te richten en om daarnaast aparte werkgroepen te starten voor opleidingsoverstijgende vraagstukken:

- Examinering (inclusief diplomering)
- Financiën
- Leerlingenadministratie

Werkgroepleden worden door hun organisatie gefaciliteerd en hebben voldoende tijd om de (ontwikkel)opdrachten succesvol uit te kunnen voeren. De werkgroepen zorgen waar nodig voor consultatie van en afstemming met hun eigen teams of secties, de examenteam van de mbo-opleidingen en het examen- en stagebureau van het Calvijn College. Ook worden waar nodig de juiste backoffice afdelingen en actoren betrokken bij het maken van financiële en administratieve keuzes ten aanzien van de Vakmanschapsroute.

Taken van de werkgroepen zijn:

- Het uitvoeren van de door de stuurgroep verstrekte (ontwikkel)opdrachten
- Het informeren van de projectleider over de voortgang van de opdrachten
- Het volgen van ontwikkelingen in de uitvoering van de VMR en het tijdig rapporteren indien er risico's of problemen ontstaan
- Het consulteren van en afstemmen met teamleden over de uitvoering van de VMR en de (ontwikkel)opdrachten

Bijlage 1 Opbouw vernieuwd vmbo Calvin College

Opbouw onderwijs	Economie en Ondernemen	Zorg en Welzijn
Algemeen vormende vakken <i>Leerjaar 1 en 2 VMR</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nederlands ▪ Engels ▪ Maatschappijleer 1 ▪ Lichamelijke oefening ▪ Kunstvak ▪ Rekenen 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nederlands ▪ Engels ▪ Maatschappijleer 1 ▪ Lichamelijke oefening ▪ Kunstvak ▪ Rekenen
Profiel delen <i>Leerjaar 1 VMR</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Administratie ▪ Commercieel ▪ Magazijn ▪ Secretarieel 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Mens en Activiteit ▪ Mens en Gezondheid ▪ Mens en Omgeving ▪ Mens en Zorg
Profiel-verplichte algemeen vormende vakken <i>Leerjaar 1 VMR</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Economie ▪ Wiskunde 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Biologie ▪ Wiskunde óf Maatschappijleer 2
Keuzedelen <i>Geen onderdeel van VMR (worden in leerjaar 4 van de kaderopleiding aangeboden)</i>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ondernemen ▪ Marketing ▪ Financieel en adm. Beheer ▪ Webshop 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Verzorging ▪ Sport en Bewegen ▪ Haar en gezicht ▪ Inrichting en verzorging

Toelichting

- Het Calvin College gaat de profielen Economie en Ondernemen en Zorg en Welzijn aanbieden, maar heeft ook een licentie voor het profiel Dienstverlening en Producten. Deze gaat in de toekomst wellicht ook aangeboden worden.
- Leerlingen maken aan het einde van leerjaar 2 van het vmbo een keuze voor een profiel. Zij starten het 1^e leerjaar van de VMR (leerjaar 3 vmbo) met dit profiel en kiezen pas aan het einde van dit leerjaar een uitstroomrichting. Hiermee wordt gestimuleerd dat leerlingen een goede en onderbouwde keuze kunnen maken.
- In leerjaar 1 van de VMR (leerjaar 3 vmbo) volgen de leerlingen de algemeen vormende vakken, alle profieldelen en de profiel-verplichte algemeen vormende vakken. In leerjaar 2 van de VMR volgen de VMR-leerlingen de algemeen vormende vakken (van het vmbo en het mbo); daarnaast bestaat hun programma uit de leereenheden van het betreffende mbo-kwalificatiedossier.

Bijlage 2   Overzicht cohorten

		1e jaar VMR	2e jaar VMR	3e jaar VMR
2014-2015	HZW	voorbereiding KD oud		
	SPORT	nvt		
	HV	voorbereiding KD oud		
	ADM	voorbereiding KD oud		
	UV	voorbereiding KD oud		
2015-2016	HZW	voorbereiding KD oud	KD oud	
	SPORT	nvt	nvt	
	HV	voorbereiding KD oud	KD oud	
	ADM	voorbereiding KD oud	KD oud	
	UV	voorbereiding KD oud	KD oud	
2016-2017	HZW	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD oud
	SPORT	voorbereiding KD nieuw	nvt	nvt
	HV	voorbereiding KD nieuw	KD oud	KD oud
	ADM	voorbereiding KD nieuw	KD oud	KD oud
	UV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD oud
2017-2018	HZW	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	SPORT	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	nvt
	HV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	ADM	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	UV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
2018-2019	HZW	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	SPORT	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	HV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	ADM	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	UV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
2019-2020	HZW	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	SPORT	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	HV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	ADM	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	UV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
2021-2022	HZW	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	SPORT	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	HV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	ADM	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw
	UV	voorbereiding KD nieuw	KD nieuw	KD nieuw

Toelichting

- De looptijd van het experiment is van schooljaar 2014 – 2015 tot en met schooljaar 2012 – 2022.
- Vanaf volgend schooljaar 2016 – 2017 start een vijfde uitstroomrichting: Medewerker Sport en Recreatie
- Leerjaar 1 van de VMR kenmerkt zich als een voorbereidend jaar op het betreffende mbo-kwalificatiedossier (KD) dat in leerjaar 2 en 3 wordt aangeboden.
- Schooljaar 2016 – 2017 is een overgangsjaar aangezien de nieuwe KD's in werking treden. Dit betekent voor het experiment het volgende:
  - Leerjaar 1 van alle opleidingen van de VMR gaat voorbereiden op de nieuwe KD's
  - In leerjaar 2 gaan de opleidingen Helpende Zorg en Welzijn en Kapper starten met het aanbieden van het nieuwe KD
  - De overige opleidingen zijn nog niet gereed voor deze overstap en bieden in leerjaar 2 nog het oude KD aan en stappen indien mogelijk gedurende het jaar over. Indien dit niet mogelijk is starten zij vanaf schooljaar 2017 – 2018 met het aanbieden van het nieuwe KD
  - In leerjaar 3 van alle opleidingen worden de leerlingen in de gelegenheid gesteld hun opleiding in het oude KD af te ronden. Vanaf schooljaar 2017 – 2018 stappen alle opleidingen in leerjaar 3 over op de nieuwe KD's
- Deze overstap van de oude naar de nieuwe KD's leidt voor verschillende groepen leerlingen tot een 'breuk' in hun opleiding. Hierover worden per opleiding passende afspraken gemaakt. Het gaat om:
  - Leerlingen Zorg en Welzijn en Kapper van het cohort 2015 – 2016: zij starten in 2016 – 2017 in leerjaar 2 met het nieuwe KD, maar hebben in leerjaar 1 de voorbereiding op het oude KD gehad
  - Leerlingen van de administratie en verkoop opleidingen van het cohort 2015 – 2016: zij starten in 2017 – 2018 in leerjaar 3 met het nieuwe KD, maar hebben in leerjaar 1 en 2 het oude KD gevolgd

Bijlage 3 Termijnplanning

Actiepunt	Actor(en)	Deadline
1. Selectie betrokken opleidingen	WG bedrijfsvoering Projectleider	15 juni 2016
2. Werkproces overdracht van leerlingen	WG bedrijfsvoering	15 juni 2016
3. Werkproces inschrijving van leerlingen	WG bedrijfsvoering	15 juni 2016
4. Registratie van leerlingen	WG bedrijfsvoering	15 juni 2016
5. Doorlopende leerlijnen in studiegidsen	WG opleidingen Projectleider	15 juni 2016
6. BPV-regeling	WG opleidingen	15 juni 2016
7. Examenregeling	WG examinering	15 juni 2016
8. Terugvalopties	WG examinering	15 juni 2016
9. Financiële doorrekening	WG bedrijfsvoering Projectleider	15 juni 2016
10. Uitvoeringskosten en extra middelen	WG bedrijfsvoering	1 november 2016
11. Huisvesting en personeel	WG opleidingen WG bedrijfsvoering Projectleider	15 juni 2016
12. Externe communicatiemiddelen	WG bedrijfsvoering Projectleider	15 juni 2016
13. Interne communicatiemiddelen	Projectleider	1 oktober 2016
14. Monitoring	Projectleider	1 september 2016
15. Risico analyse	WG bedrijfsvoering WG opleidingen Projectleider	1 november 2016
16. Afstemming Ministerie van OCW	Stuurgroep	1 oktober 2016
17. Activiteitenplan 2016 - 2017	Projectleider	1 september 2016
18. Addendum	Projectleider	1 september 2016

Bijlage 4   Achtergrondinformatie opleidingen

Crebonummer oud - Benaming	Crebonummer nieuw – Benaming	Betreffend kwalificatiedossier	Betrokken mbo-college
92640 – Helpende Zorg en Welzijn	25498 – Helpende Zorg en Welzijn	Dienstverlening	West
95120 – Junior Kapper	25400 – Kapper	Haarverzorging	Zuid
90471 – Bedrijfsadm. medewerker	25149 – Medewerker (financiële) administratie	Administratief medewerker	Zuidoost
90472 – Secretarieel medewerker	25150 – Medewerker Secretariaat en Receptie	Administratief medewerker	Zuidoost
90473 – Telefonist/receptionist	25150 – Medewerker Secretariaat en Receptie	Administratief medewerker	Zuidoost
93751 – Verkoper Detailhandel	25167 – Verkoper	Verkoper	Zuidoost
nvt	25500 – Medewerker Sport en Recreatie	Dienstverlening	Zuid